

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 123. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359561024/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Hugo, og ingen af disse Aander tabte i literær Indflydelse derved.

Men med det 19de Aarhundredes Begyndelse var den Tid forbi, da de Skrivende udgjorde en Stormagt. Selv et Geni af Voltaires Rang vilde neppe i dette Aarhundrede have udøvet en udvortes paaviselig Indflydelse som hans, og Fru de Staël var i ethvert Tilfælde langt fra hans Lige i Genialitet. Men hendes Op-gave var desuden af helt forskellig Art. Den udvortes Kirkemagt var foreløbig brudt, og hendes Aandsretning var altfor religiøs til at hun skulde kunne slaa ind paa Voltaires forladte Baner. Enevælden var saa mægtig, at det ikke at nævne den franske Kejsers Navn i en Bog om Tyskland ansaas for en politisk Me-ningstilkendegivelse og straffedes som saadan. Men der var en Gerning, som ikke var gjort ved Revolutionens udvortes Omvælt-ninger og som ikke kunde forbydes af Kejserdømmets Forord-ninger, det var den at undergrave de Bjerge af gudelige, sædelige, selskabelige, nationale, kunstneriske Fordomme, som tyngede paa Europa med endnu stærkere Tryk end Napoleons Verdenskejs-er-dømme, og som ene havde gjort det muligt. I mange af disse Fordomme, især de kunstneriske og de nationale, havde selv Vol-taire været hildet. Mod dem alle aabnede Fru de Staël en Krig fra Coppet. Iøvrigt forsømte hun lige saa lidt som Voltaire der-for Selskabslivet, havde ligeledes sit eget Teater, skrev selv Stykker for det og spillede selv i dem. Sikkert maa da Borgfruen paa Coppet kaldes ligesaa ædel og aandsfri i sine Bestræbelser som Filosofen i Ferney; hun var mindre heldig og mægtig end han, men ved sit Køn og sine Lidelser næsten endnu mere interessant. Han formaaede at udrette meget for Andre, hun havde sin Nød med at værgе for sig selv.

X

I sin Bog *Essay sur les fictions* gør Fru de Staël det første Forsøg paa at fremstille sin Poetik. Denne Poetik har følgende Løsen: Ingen Sagn- eller Sindbilledverden, intet fantastisk eller overnaturligt Feeri; hvad der i Poesien bør raade er den rene Natur. Her synes hun endnu ikke ret at gøre sig Rede for den Grundmodsætning mellem Digtetekunst som Sjæleskildring og Digte-kunst som Indbildningskraftens frie Spil, over hvilken hun senere